

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

OLSZYŃKA

1. Nazwa

BUDYNEK MIESZKALNY

2. Czas powstania

XIX/ XX w.

8. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

4. Adres

nr 41a

dz. nr 3/14

5. Przynależność administracyjna

Województwo **OPOLSKIE**

Powiat **PRUDNICKI**

Gmina **LUBRZA**

6. Formy ochrony

Nr rejestru zabytków:

MPZP:

8. Historia, opis i wartości

Pierwsza wzmianka o miejscowości pochodzi z 1379 roku. Obecny plan wsi pozwala przypuszczać, że jej genetycznym układem przestrzennym był folwark z niewielką wsią kmiecią. Według źródła z 1845 roku w miejscowości znajdował się dwór i folwark. Za fundatora istniejącego do dziś zespołu uznaje się często Augusta Tripke, jednak obiekty mógł wznieść jeden z właścicieli majątku w pierwszej połowie XIX wieku. Budynek mieszkalny najprawdopodobniej powstał jako uzupełnienie zabudowy folwarcznej na przełomie XIX i XX wieku, pełnił najprawdopodobniej funkcje mieszkalne dla robotników folwarcznych, za nim znajduje się charakterystyczny budynek gospodarczy z pojedynczymi komórkami, pełniący funkcje uzupełniające dla mieszkańców domu (zdjęcie poniżej).

Budynek usytuowany frontem do ulicy murowany, tynkowany z kamiennym cokołem, nakryty dwuspadowym dachem z wydatnymi okapami, pokrycie z dachówki karpiołki. Jednokondygnacyjny z częściowo użytkowym poddaszem, jedenastoosiowy w parterze, w osiach 3 i 4 oraz 8 i 9 ryzality przechodzące w wystawki zwieńczone szczytami z kalenicą równą kalenicy dachu głównego. Pięterka w wystawkach – trzyosiowe, nad nimi oculusy. Trzy wejścia do budynku, po kilku schodkach. Otwory pierwotnie zamknięte łukiem odcinkowym, obecnie większość przekształcona do formy prostokątnej, pierwotna forma otworów w 1 i 3 osi. Detal architektoniczny to podokienniki i opaski nadokienne z kluczem, pasowe podkreślenie narożników i szczytów. Mimo przekształceń otworów i stolarki obiekt zachował wartości zabytkowe.

Budynek gospodarczy przynależny pierwotnie do części mieszkalnej.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Techniczny stan zachowania dobry. Zauważalne typowe starzenie się materiałów nie mające obecnie istotnego wpływu na stan budynku: zabrudzenie elewacji, niewielkie spękania i odparzenia tynku, łuszczenie farby.

Wskazane utrzymanie elementów charakterystycznych domu: bryły, pokrycia dachowego z dachówki w kolorze ceglasy, naturalnej kolorystyki tynków (lub malowanie w pastelowych odcieniach), zachowanie wystroju elewacji z detalem architektonicznym, rozmieszczenia otworów okiennych oraz zachowanie kształtu okien oryginalnych. Prowadzenie bieżących prac remontowych. Wskazane zachowanie także towarzyszącego budynku gospodarczego.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Iwona Solisz

listopad 2020r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków